

JULIAN BARNES

Çağdaş İngiliz edebiyatının önde gelen adlarından olan Julian Barnes, 1946'da Leicester'da doğdu. Oxford Üniversitesi, Magdalen College'da okudu. *The Oxford English Dictionary*'de sözlükbilimci; daha sonraları ise, *The New Statesman* ve *The Sunday Times*'ta gazeteci olarak çalıştı. Kitap eleştirileri ve takma adla polisiye romanlar kaleme aldı. 1982'den 1986'ya değin *The Observer*'da televizyon eleştirmenliği yaptı.

İlk romanı *Metroland* (1980; *Metroland*) 1981'de Somerset Maugham Ödülü'nü kazandı ve bunu 1982'de yayımlanan *Before She Met Me* (Benimle Tanışmadan Önce, Çev.: Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 2002) adlı romanı izledi. Asıl üne kavuşmasını sağlayan yapıtı ise, 1984'te yayımlanan romanı *Flaubert's Parrot* (Flaubert'in Papağanı, Çev.: Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 2001) oldu; bu yapıtıyla Geoffrey Faber Memorial Ödülü'nü kazandı ve ayrıca Fransa'da Medicis Ödülü'nü kazanan ilk İngiliz olarak daha büyük okur kitlelerine ulaştı. 1986'da *Staring at the Sun* ve 1989'da ise, edebiyat alanındaki yenilikçiliğinin ve geniş hayal gücünün somut bir kanıtı olan ve birçok eleştirmence çarpıcı ve çizgidışı bir yapıt olarak değerlendirilen *A History Of The World In 10^{1/2}* (10^{1/2} Bölümde Dünya Tarihi, Çev.: Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 1999) yayımlandı. Bunları 1992'de yayımlanan *Talking It Over* (Seni Sevmiyorum, Çev.: Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 2000) ve 1993 tarihli, politik hiciv romanı *The Porcupine* (Oklukirpi) izledi. 1995'te, *The New Yorker* dergisi için yazdığı ve İngiliz kültür ve siyaset yaşamı üzerine kaleme aldığı makalelerden oluşan *Letters from London* gün ışığına çıktı. 1996 yılının Ocak ayında, 50. yaşgününün arifesinde, daha önce çeşitli dergilerde yayımlanmış hikâyelerinin de bulunduğu ilk hikâye kitabı *Manş Ötesi* (Çev.: Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 1999) okurla buluştu. Ve 1998 Eylülü'nde, *England, England* (İngiltere İngiltere'ye Karşı, Çev.: Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 2003) kitapçı raflarında boy gösterdi. Son romanı *Love, etc.* (Aşk vesaire, Çev.: Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 2002) ise Temmuz 2000'de yayımlandı.

Julian Barnes, ilk bakışta biraz farklı gibi gözükene, ama daha dikkatle incelenince tümü de ortak bir yazarlık özelliğinin harcıyla karılmış yapıtlar vermiş olan bir yazardır. Onun yazarlık üslubu, hemen hemen bütün yapıtlarında, fazlasıyla kendine özgü bir kimlikle, hem matrak hem de trajik ve insani olana alabildiğine açık ve salt 'negatif' olanla yetinmeyen çok yönlü bir 'ironi' unsuruyla belirginleşir. Böylelikle; burjuva-bohem yaşam değerlerindeki karşılığın irdelendiği bir gençlik ve 'oluşum' romanı olan *Metroland*'den, onun daha çok mercekli ve fanteziye daha yakın bir izdüşümü sayılabilecek *Seni Sevmiyorum* adlı değişik aşk romanına; politik bir hiciv novellası olan *Oklukirpi*'den, saplantılı bir kıskançlık öyküsünün anlatıldığı *Benimle Tanışmadan Önce* adlı romana; dinsel efsanelerdeki ikirciklilik, Tarih'in ve Aşk'ın insan yaşamındaki yeri, Sanat'ın anlamı ve önemi ve bunlarla iç içe ve koşturarak öykülenen kez kazaları, terörizm ve nükleer felaket gibi güncel dünya sorunlarının işlendiği alegorik bir roman olan *10^{1/2} Bölümde Dünya Tarihi*'nden, yaşam-sanat etkileşimi ve otantik yaşam sorunsalının işlendiği deneme romanı *Flaubert'in Papağanı*'na kadar Barnes'in bütün yapıtları bu çok yönlü ironi faktörünün izlerini taşırlar.

Yapıtları yirmi beşin üzerinde dünya diline çevrilmiş olan Julian Barnes, ayrıca, E.M. Forster Ödülü (1986), Amerikan Sanat ve Edebiyat Akademisi Ödülü (1988), Hamburg FVS Vakfı Shakespeare Ödülü gibi birçok ödülle daha sahiptir.

Ayrıntı Yayınları, Julian Barnes'in tüm yapıtlarını yayın programına almıştır.

Ayrıntı: 365
Edebiyat dizisi: 120

Benimle Tanışmadan Önce
Julian Barnes

İngilizceden çeviren
Serdar Rifat Kırkoğlu

Yayıma hazırlayan
Can Kurultay

Kitabın özgün adı
Before She Met Me

Picador/1986
basımından çevrilmiştir.

© Julian Barnes & Akcalı Ajans

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak illüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak düzeni
Arslan Kahraman

Düzeltili
Sait Kızılırmak

Baskı ve cilt
Mart Matbaacılık Sanatları Ltd. Şti. (0 212) 321 23 33 (pbx)

Birinci basım Mitoş Yayınları 1997
Ayrıntı Yayınları'nda birinci basım 2002

Baskı adedi 2000

ISBN 975-539-237-8

AYRINTI YAYINLARI

Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Çağaloğlu - İstanbul

Tel.: (0 212) 512 15 00 Faks: (0 212) 512 15 11

www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Julian Barnes
Benimle
Tanışmadan Önce

E D E B İ Y A T D İ Z İ S İ

GÜLÜNESİ AŞKLI/Milan Kundera ✦ KALECİNİN PENALTI ANINDAKİ ENDIŞESİ/Peter Handke ✦ YÜZBAŞI VE KADINLAR TABURU/Mario Vargas Llosa ✦ BİZ/Yevgeni Zamyatin ✦ KESİK BİR BAŞ/Iris Murdoch ✦ YENİ TANRILAR/Alberto Vasquez-Figueroa ✦ İNFAZA ÇAĞRI/Vladimir Nabokov ✦ EVET AMA, BİR LOKOMOTİF BUNU YAPABİLİR Mİ BAKALIM?/Woody Allen ✦ ÇALI HOROZU/Michel Tournier ✦ BANYO/Jean-Philippe Toussaint ✦ BALKON/Jean Genet ✦ GÜNEŞ İMPARATORLUĞU/J.G. Ballard ✦ BEYAZ ZENCİLER/Ingvar Ambjörnson ✦ SİYAH MADONNA/Doris Lessing ✦ KAPANDA ÜÇ KAPLAN/G. Cabrera Infante ✦ ZAMANIN KİYİSİNDAKİ KADIN/Marge Piercy ✦ ANARŞİNİN KISA YAZI/Hans Magnus Enzensberger ✦ FOTOĞRAF MAKİNESİ/Jean-Philippe Toussaint ✦ GÜLÜN GÜNLÜĞÜ/Ursula K. LeGuin ✦ HOTEL DU LAC/Anita Brookner ✦ AZİZLER ve ÂLİMLER/Terry Eagleton ✦ VEDA YEMEĞİ/Michel Tournier ✦ ORLANDO/Virginia Woolf ✦ UTANÇ BİTTİ/Anja Meulenbelt ✦ YAKIN GELECEĞİN MİTOSLARI/J. G. Ballard ✦ KARANLIGIN SOL ELİ/Ursula K. LeGuin ✦ AĞ/Iris Murdoch ✦ WATT/Samuel Beckett ✦ EKOTOPYA/Ernest Callenbach ✦ GECEYİ ANLAT BANA/Djuna Barnes ✦ İNSAN POSTUNA BÜRÜNÜŞ KÖPEK/Ingvar Ambjörnson ✦ CUMA/Michel Tournier ✦ AFRODİTİN BAŞKALDIRISI/Lawrence Durrell ✦ GÜNDELİK MUTLULUĞA ALIŞMA/Anja Meulenbelt ✦ MURPHY/Samuel Beckett ✦ MASAL MASAL ÇİNDE/Khimaira/John Barth ✦ ZEN VE MOTOSİKLET BAKIM SANATI/Robert M. Pirsig ✦ PARFÜMÜN DANSI/Tom Robbins ✦ SINIRSIZ RÜYALAR DİYARI/J. G. Ballard ✦ FRANSIZ TEĞMENİN KADINI/John Fowles ✦ BEYAZ OTEL/D.M. Thomas ✦ MYRA/Gore Vidal ✦ DALGALAR/Virginia Woolf ✦ ATLANTİK ÖTESİ/Witold Gombrowicz ✦ HAYRANLIK/Anja Meulenbelt ✦ FERDYDURKE/Witold Gombrowicz ✦ MELEKLER ZAMANI/Iris Murdoch ✦ PAULINA 1880/Pierre Jean Jouve ✦ EŞEKARISI FABRİKASI/Iain Banks ✦ ROCK LANETİ/Iain Banks ✦ KAYIP ZAMAN/Anja Meulenbelt ✦ SENİ İÇİME GÖMDÜM/Andrew Jolly ✦ BAŞTAN ÇIKARICININ GÜNLÜĞÜ/Sören Kierkegaard ✦ KONFİDENZ/Ariel Dorfman ✦ ALTIN DAMLA/Michel Tournier ✦ BİR GARİP VAKA: MATMAZEL P./Brian O'Doherty ✦ NIETZSCHE AĞLADIGINDA/Irvin D. Yalom ✦ KIZILAĞAÇLAR KRALI/Michel Tournier ✦ ÄLEDE BİR ÖLÜM/James Agee ✦ KUTSAL BÖLGE/Carlos Fuentes ✦ KALPSİZ AMANDA/Jurek Becker ✦ 62-Maket Seti/Julio Cortázar ✦ ÇARPIŞMA/J.G. Ballard ✦ ÜÇLEME-Molloy-Malone Ölüyor-Adlandırılmayan/Samuel Beckett ✦ DUR BİR MOLA VER!/Tom Robbins ✦ HIRSIZIN GÜNLÜĞÜ/Jean Genet ✦ KÜÇÜK DEĞİŞİMLER/Marge Piercy ✦ LILA/Robert M. Pirsig ✦ ERGİNLİK YAŞI/Michel Leiris ✦ AŞKSİZ İLİŞKİLER/Samuel Beckett ✦ ESİRGEYEN GÖKYÜZÜ/Paul Woolf ✦ YALANCI JAKOB/Jurek Becker ✦ DİVAN/Irvin D. Yalom ✦ PORNOGRAFI/Witold Gombrowicz ✦ MERCIER İLE CAMIER/Samuel Beckett ✦ BİR ERKEĞE NASIL TECAVÜZ EDİLİR?/Märta Tikkanen ✦ /BENDE-NİZ VE MARCO POLO/Paul Griffiths ✦ DOĞMAMIŞ KRİSTOF/Carlos Fuentes ✦ RÜYA SAKINLERİ/Iris Murdoch ✦ HIÇ İÇİN METİNLER ve Uzun Öyküler/Samuel Beckett ✦ DUYGU YOLCULUĞU/Laurence Sterne ✦ BETTY BLUE/Philippe Djian ✦ AĞAÇKAKAN/Tom Robbins ✦ ANARŞİST/Tristan Hawkins ✦ BAKAKAİ/Witold Gombrowicz ✦ PORTNOY'UN FERYADI/Philip Roth ✦ 101/2 BÖLÜMDE DÜNYA TARİHİ/Julian Barnes ✦ SUNİ TENEFFÜS/Ricardo Piglia ✦ MANŞ ÖTESİ/Julian Barnes ✦ ADA/Aldous Huxley ✦ GÜLÜN MUCİZESİ/Jean Genet ✦ MÖSYÖ/Jean-Philippe Toussaint ✦ ÇİÇEKLERİN MERYEM ANASI/Jean Genet ✦ BAŞUCU OĞLANI/Alison Fell ✦ YARATIK/John Fowles ✦ SENİ SEVMİYORUM/Julian Barnes ✦ ZENCİLER/Jean Genet ✦ TÜNEL/Ernesto Sábato ✦ KARA PRENS/Iris Murdoch ✦ KARNINDAN KONUŞANIN ÖYKÜSÜ/Pauline Melville ✦ TANRININ AĞZINDAN EVRENİN HİKAYESİ/Franco Ferrucci ✦ HAYATIN VE AŞKIN YASALARI/Connie Palmen ✦ KAHRAMANLAR VE MEZARLAR/Ernesto Sábato ✦ KAYNAK VE ÇALI/Michel Tournier ✦ CENNETE BİR KOŞU/J.G. Ballard ✦ DIŞI ADAM/Joanna Russ ✦ FLAUBERTİN PAPAĞANI/Julian Barnes ✦ ALDATMA/Philip Roth ✦ KOKAİN GECELERİ/J.G. Ballard ✦ ACABA NASIL?/Samuel Beckett ✦ MANTISSA/John Fowles ✦ KOLEKSİYONCU/John Fowles ✦ BENJAMİN: DAR GEÇİTTEKİ AYDINI/Jay Parini ✦ METEORLAR/Michel Tournier ✦ ARKADAŞLIK/Connie Palmen ✦ AŞK VESAİRE/Julian Barnes ✦ SİRİUSTAN GELEN KURBAĞA/Tom Robbins ✦ BAYAN GULLIVER CÜCELER ÜLKESİNDE/Alison Fell ✦ GELECEKTEN ANILAR/William Morris ✦ BENİMLE TANIŞMADAN ÖNCE/Julian Barnes

H A Z İ R L A N A N K İ T A P L A R

YOLDA/Jack Kerouac ✦ İNGİLTERE İNGİLTERE'YE KARŞI/Julian Barnes ✦ CEHENNEM MELEĞİ/Ernesto Sábato

İçindekiler

I
Üç takım elbise ve bir keman
11

II
Suçüstü
28

III
Şaşı ayı
41

IV
Sansepolcro, Poggibonsi
55

V
Jetonu geç düşenler ve dört gözler
68

VI
Bay yıkama-yağlama
84

VII
Gübre yığınının üstünde
102

VIII
Feminian kumtaşları
116

IX
Bazen bir puro . . .
138

X
Stanley Spencer sendromu
152

XI
At ve timsah
167

Pat' e

İnsanoğlu, doğanın temelde ona üç beyin bağışlaması gibisinden zor bir durumda bulur kendini; bu beyinler, yapılarındaki büyük farklara karşın, birlikte çalışmak ve birbirleriyle iletişim kurmak zorundadırlar. Bu beyinlerin en eskisi, esas olarak, sürüngensi beyindir. İkincisi, daha aşağı memelilerden miras kalmıştır ve üçüncüsü de... insanı özellikle insan yapan, en gelişmiş memelilerin mirasıdır. Bir beyin içindeki bu beyinlerden alegorik olarak söz edecek olursak, psikiyatrin hastasını kanepeye uzanmaya davet ettiğinde, ondan aynı zamanda bir atla timsahı yan yana yatırmasını da istediğini tasavvur edebiliriz.

Paul D. MacLean, *Sinir ve Akıl Hastalıkları Dergisi*,
Cilt CXXXV, No 4, Ekim 1962

Il vaut mieux encore être marié qu' être mort.*
Molière, *Les Fourberies de Scapin**

* (Fr.) "Ölü olmaksızın evli olmak daha da iyidir." Molière, *Scapin'in Dolapları*.

I
Üç takım elbise ve bir keman

Graham Hendrick, karısının zina yapışını ilk seyredişinde hiç aldırış etmedi. Hatta kıkır kıkır gülmekte olduğunu fark etti. Perdeleme amacıyla elini kızının gözlerine doğru uzatmak aklına bile gelmedi.

Elbette, Barbara vardı bunun arkasında. Barbara, ilk karısı; – zina yapmakta olan ikinci karısı Ann’e cephe alan Barbara. Gerçi, tabiatıyla, o zamanlar bunu bir zina olarak görmüyordu. Bu yüzden *pas devant** yanıtı uygun bir yanıt değildi. Ve zaten, Graham’ın cicim ayları diye adlandırdığı zamanlardı hâlâ.

Cicim ayları 22 Nisan 1977’de, Jack Lupton’ın onu paraşütçü bir kızla tanıştırdığı Repton Gardens’da başlamıştı. Partide üçüncü içki-sini içiyordu. Ne var ki gevşemesine hiç faydası olmamıştı alkolün.

* (Fr.): Önünde olmaz. (ç.n.)

Jack kızı tanıştırmaz tanıştırmaz, beyinde bir şeyler kıvılcımlandı ve otomatik olarak onun adını beyininden sildi. Partilerde böyle oluyordu. Birkaç yıl önce, deney olsun diye, tanıştırıldığı kişilerin adlarını el sıkışırken yinelemeyi denemişti. “Merhaba Rachel,” diyordu ve, “Merhaba Lionel,” “İyi akşamlar Marion.” Ama böyle yapınca erkekler sizin eşcinsel olduğunuzu filan sanıyor, size sakınarak bakıyorlardı; kadınlarsa, sizin bir Bostonlu ya da belki de, bir Pozitif Düşünür olup olmadığınızı soruyorlardı nazikçe. Graham bu tekniği bırakmış ve kendi beyininden utanma duygusuna geri dönmüştü.

O ılık nisan gecesi Graham, Jack’in kitap raflarına yaslanmış, sigara içip gevezelik edenlerin patirtısından uzakta, adını hâlâ bilmediği, ve sarı saçlarını özenle biçimlendirmiş çok renkli çizgili ve anladığı kadarıyla ipek bir gömlek giymiş kadına kibarca bakıp durmuştu.

“İlginç bir yaşam olmalı.”

“Evet, öyle.”

“Çok . . . yolculuk ediyor olmalısınız.”

“Evet, ediyorum.”

“Gösteriler yapıyorsunuz, sanırım.” Kadının, ayak bileğine bağlı bir kutudan kızıl dumanlar yükselirken havada taklalar attığını hayal ediyordu Graham.

“Şey, gerçekte o öteki bölüm.” (Hangi bölümdü o?)

“Tehlikeli olmalı, gerçi.”

“Nasıl – uçağa binmek mi demek istiyorsunuz?” Şaşırtıcı, diye düşündü Ann, erkekler uçaklardan ne kadar da çok korkuyorlardı. Uçaklar ona hiç rahatsızlık vermiyordu.

“Hayır, uçmak değil, ötekisi. Atlama.”

Ann soru sorarcasına başını yana eğdi.

“Atlama.” Graham bardağını bir rafın üzerine koydu ve kollarını yukarı aşağı kanat gibi çırdı. Ann başını daha da yana eğdi. Graham ceketinin orta düğmesini kavradı ve aşağı doğru keskin, askerce bir hareketle çekti.

“Şey,” dedi sonunda, “ben sizin bir paraşütçü olduğunuzu sanıyordum.” Ann’in yüzünün alt kısmını bir gülümseme kapladı, sonra, gözleri kuşkucu bir acıma ifadesinden eğlenme ifadesine doğru yavaş yavaş değişti. “*Jack* sizin bir paraşütçü olduğunuzu söyledi,” diye yineledi Graham; yinelemesi ve sözlerini bir otorite-

ye maletmesi sanki doğru olmasını daha olası kılıyordu. Tabii, durum tam tersiydi; Jack'in pis şakalarından biriydi bu da.

"Bu durumda," diye yanıtladı Ann, "siz de tarihçi değilsiniz ve Londra Üniversitesi'nde ders veriyorsunuz."

"Aman Tanrım, daha neler!" dedi Graham. "Akademisyene mi benziyorum ben?"

"Neye benzediklerini bilmiyorum. Başkalarına benzemiyorlar mı?"

"Hayır benzemezler," dedi Graham, bayağı sertçe. "Gözlük tatarlar, kahverengi tüvit ceketler giyerler, sırtlarında kamburları vardır, cimri ve kıskançtırlar ve hepsi de Old Spice kullanır." Ann ona baktı. Gözlüğü ve fitilli kadifeden, kahverengi bir ceketini vardı.

"Ben beyin cerrahıyım," dedi Graham. "Şey, aslında tam değil. Kendimi yavaş yavaş geliştiriyorum. İnsanın önce vücudun öteki parçaları üzerinde pratik yapması gerek: Apaçık ortada bu. Şu anda omuzlar ve boyunlar üzerinde çalışıyorum."

"İlginç olmalı," dedi Ann, ona ne dereceye kadar inanmak gerektiğinden emin olmadan. "Güç olmalı," diye ekledi.

"Güç." Graham, gözlüğünü önce yana doğru hareket ettirip sonra yeniden eski yerine getirerek burnunun üstünde yer değiştirdi. Uzun boyluydu; uzunca köşeli bir yüzü ve sanki birisi üzerine tıklı bir biberlikten biber serpmişçesine şurada burada kırılmış teller bulunan, koyu kahverengi saçları vardı. "Aynı zamanda tehlikeli."

"Herhalde öyledir." Tevekkeli değil, saçları böyleydi.

"En tehlikeli yanı da," diye açıkladı Graham, "uçmak."

Ann gülümsedi; Graham gülümsedi. Ann sadece hoş değildi; aynı zamanda cana yakın biriydi.

"Ben satın alma görevlisiyim," dedi Ann, "giysiler satın alıyorum."

"Ben akademisyenim," dedi Graham. "Londra Üniversitesi'nde tarih dersleri veriyorum."

"Ben büyücüyüm," dedi Jack Lupton, sohbetlerini işitebileceği bir uzaklıkta ortalıkta dolanırken; şimdi de elindeki şişeyi bardaklarına şarap koyacakmış gibi ortasından tutmuştu. "Ben Yaşam Üniversitesi'nde büyü öğretiyorum. Şarap mı, yoksa şarap mı?"

“Çek arabanı Jack,” dedi Graham kararlı bir tavırla. Ve Jack yanlarından uzaklaştı.

Geriyeye bakınca, o günlerde yaşamının nasıl karaya oturmuş olduğunu şimdi apaçık görebiliyordu Graham. Tabii, bu kaçınılmaz açıklık her zaman geçmişe bakmanın aldatici bir işlevi olmadığı sürece. O zamanlar otuz sekiz yaşındaydı: on beş yıldır evliydi; on yıldır aynı işteydi; esnek ödemeli bir konut kredisi borcunu yarılamiştı. Yaşamını da yarıladiğini düşünüyordu; ve yokuş aşağı inişi artık hissedebiliyordu.

Barbara elbette durumu böyle görmezdi. Ve elbette Graham ona durumu böyle ifade de edemezdi. Belki de sıkıntı, bir ölçüde bundan kaynaklanıyordu.

O zamanlar Barbara’dan hâlâ hoşlanıyordu; gerçi en azından beş yıldır ona gerçekten âşık değildi, ilişkilerinden ötürü gurur, hatta ilgi gibi bir şey hissetmemiştir. Kızları Alice’i severdi; gerçi biraz şaşırarak da görüyordu ki, kızı onda hiçbir zaman çok derin duygular uyandırmamıştı. Kızı okulda başarılı olduğunda memnunluk duyuyordu, ama bu memnunluğun, gerçekte başarısız olmamasından ötürü duyduğu iç rahatlığından ayırt edilebilir olup olmadığından kuşkusu vardı: İnsan bunu nasıl bilebilirdi? İşinden de negatif bir anlamda hoşlanıyordu; her yıl biraz daha az hoşlanıyordu ya neyse, çünkü ders verdiği öğrenciler daha toy, daha fütursuzca tembel, ama her zamankinden daha nazik bir şekilde erişilmez oluyorlardı.

Evliliğinin on beş yılı boyunca, Barbara’ya hiç sadakatsizlik etmemişti: Çünkü bunu yanlış buluyordu, ama zaten gerçekte hiçbir zaman baştan çıkmamıştı (tahrikçi kız öğrenciler karşısında bacak bacak üzerine attıklarında, onlara daha zor deneme konuları vererek tepki gösteriyordu; kızlar da onun soğuk nevalenin teki olduğunu yayıyorlardı etrafa). Aynı şekilde, işini değiştirmeyi de hiç düşünmemişti, zaten başka bir yerde kolaylıkla bir iş bulabileceğinden kuşkuluydu. Bir hayli okuyor, bahçeyle uğraşiyor, bulmaca çözüyordu; malını mülkünü koruyordu. Otuz sekizinde, insana şimdiden az buçuk emekli olmak gibi bir duygu veriyordu bu.

Ama Ann’le tanıştığında – Repton Gardens’taki o ilk an değil, daha sonra, kendisini onu yemeğe çıkarmaya ikna ettikten sonra – yirmi yıl öncesinin kendisiyle uzun süre önce kopmuş olan bir ilişim hattının adeta birdenbire eski haline döndüğünü hissetmeye

başladı. Çılgınlık ve idealizmden uzak olmadığını bir kez daha hissetti. Sanki bedeninin de yeniden varolmaya başladığını hissediyordu. Bununla sadece seksten ciddi biçimde zevk almayı kastetmiyordu (gerçi elbette bunu da kastediyordu), ama kendini, bir kutunun içine yerleştirilmiş salt bir beyin olarak görmeyi terk ettiğini düşünüyordu. En azından on yıldır bedenini gitgide daha az kullanır olduğunu fark etmişti; bir zamanlar adeta ta derisinin sınırlarına kadar uzanan tüm haz ve heyecanların yerleşim yeri, kafasının ortasındaki küçük bir noktaya doğru gerilemişti. Değer verdiği her şey kulaklarının arasında olup bitiyordu. Elbette bedenine özen gösteriyordu, ama arabasına gösterdiği türden dilsiz, edilgin bir ilgiydi bu. Her iki nesnenin de değişik aralıklarla yakıtını alması ve yıkanması gerekiyordu; her ikisi de arada sırada aksıyor, ama genellikle onarılabiliyordu.

893-8013: O telefonu etme cesaretini nasıl bulmuştu? Nasıl bulduğunu biliyordu: Kendini aldatarak. Bir sabah, elinde edeceği telefon konuşmaları listesiyle yazı masasına oturmuş ve “onun” numarasını listenin ortasına katıvermişti. Ders programlarının saatleri konusunda hırçın pazarlıkların ve entelektüel dergi editörlerinin teslimiyetçi bir havadaki ilgi ifadelerinin tam ortasındayken, kendini, “onun” zihninde çınlayan ses tonuyla yüz yüze bulmuştu. Herhangi bir kimseyi (yani, herhangi bir kadını) yıllardır öğle yemeğine (şey, profesyonel amaç taşımayan bir öğle yemeğine) çıkarmamıştı. Hiçbir zaman . . . işiyle ilgili gözükmemişti bu ona. Ancak bütün yapması gereken, kendini tanıtmak, anımsayıp anımsamadığını kontrol etmek ve önerisini kabul etmesi için ona o soruyu sormaktı. Ann kabul etti; üstelik, önerdiği ilk güne evet dedi. Hoşuna gitmişti bu Graham’ın; öğle yemeği sırasında alyansını çıkarmama özgüvenini vermişti ona. Bir an için olsun çıkarmayı aklından geçirmişti.

Ve her şey olabildiğince pürüzsüz gelişmişti. O ya da Ann, “Niye şunu yapmıyoruz . . .” diyor; o ya da kendisi, “Evet,” ya da “Hayır,” yanıtını veriyor ve karar alınıyordu. Barbara ile evliliğinde sürekli olarak söz konusu olan “gerçek nedenler” konusundaki o spekülasyonların hiçbiri yoktu. Gerçekte onu demek istemedin, değil mi Graham? X dediğinde gerçekte y demek istiyordun, değil mi Graham? Seninle yaşamak, iki sıra atı bulunan birine karşı satranç oynamak gibi bir şey Graham. Evliliklerinin yedinci yılında bir ak-

şam, neredeyse gerilimsiz bir yemekten sonra, Alice yatmaya gidip de kendini o zamanlar mümkün olduğu kadar huzurlu ve mutlu hissettiğinde, pek de abartmadan şöyle demişti Barbara'ya, "Kendimi pek mutlu hissediyorum."

Ve Barbara, akşam yemeğinden kalan son kırıntıları toplarken, yukarıda tuttuğu ıslak pembe kauçuk eldivenlerle, bir cerrah kadar dengeli, kendi çevresinde dönmüş ve, "Sen neyi gizlemeye uğraşıyorsun?" diye yanıt vermişti.

Bunun öncesinde ve sonrasında da benzer konuşmalar olmuştu, ama zihninde yer eden bu konuşmaydı. Belki de, gerçekten hiçbir şeyi gizlemeye uğraşmıyor olmasındandı o sırada. Ve sonradan, onu sevdiğini ya da mutlu olduğunu ya da her şeyin iyi gittiğini söylemeden önce durakladığını fark ediyor ve soruyu ilkin kafasında tartıyordu: Eğer cesaret edip de hissettiklerimi ona söylersem, Barbara'nın, kaçınmaya ya da önemini azaltmaya uğraştığını düşünebileceği herhangi bir şey var mı? Ve eğer bir şey yoksa, cesaret edip söylüyordu. Ama her şeyin doğallığını da alıp götürüyordu bu aslında.

Doğallık, dolaysızlık, insanın vücuduyla iletişim hatlarının onarılması: Ann onu sadece haz ile değil (bunu çoğu kişi yapabiliirdi) aynı zamanda hazzın çetrefil yaklaşımları, labirentimsi zevkiyle de tanıştırmış; hatta onun için hazzın anılarını canlandırmayı bile başarmıştı. Bu tanıştırmamanın biçimi hiç değişmiyordu: Önce, Ann'in bazı şeyleri nasıl yaptığını (nasıl yemek yediğini, seviştiğini, konuştuğunu, hatta sadece ayakta durduğunu ya da yürüdüğünü) görmekle başlıyordu tanıma hamlesi; sonra, o özel hazzın karşısında kendini rahat hissedene kadar taklide dayalı bir ayak uydurma dönemi geliyordu; son olarak da, huzursuz edici bir kırgınlıkla keskinleşen bir minnettarlık durumu ortaya çıkıyordu (başlarda bunun nasıl olabildiğini anlayamıyordu, ama oluyordu). Bazı şeyleri öğrettiği için Ann'e minnettar olsa da, ve bazı şeyleri daha önce keşfetmiş olmasını onaylasa da (Ann keşfetmemiş olsa kendisi nasıl öğrenebilirdi ki?), zaman zaman canı sıkılıyordu, içine çöküp kalan bazı sinir bozuklukları yaşıyordu. Ne de olsa, ondan yedi yaş daha büyüktü. Sözgelimi yatakta, Ann'in kendinden emin rahatlığı, çoğu kez ona, kendi ihtiyatlı, tutuk beceriksizliğini (eleştirerek, adeta dal-